

Komentář k evangelium: Chléb, který dává věčný život

Komentář k evangelium k 17.
neděli v mezidobí. "Potom Ježíš
vzal chleby, vzdal díky a
rozdělil je sedícím " (Jan 6,11).
Hojnost Božích darů, jako je
eucharistie, nás vede k
sebedarování, které je naší
velkorysou odpovědí.

27.07.2024

Evangelium (Jan 6, 1-15)

Ježíš odešel na druhou stranu Galilejského neboli Tiberiadského moře. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky.

Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat.

Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“

Jeden z jeho učedníků – Ondřej, bratr Šimona Petra – mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co je to pro tolik lidí?“

Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy.

Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“

Sebrali je tedy a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“

Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám.

Komentář k evangeliu

Dnešní evangelium vypráví o rozmnožení chlebů a ryb; byl to jarní

den, protože tam, kde Kristus nechal ulehnout velký zástup, byla spousta trávy (Jan 6,10). Ježíš nejprve položil Filipovi otázku, aby ho připravil na přijetí zázraku s vírou: Jak můžeme nasytit tolik lidí? Bůh chce potřebovat spolupráci člověka. Je to Boží způsob, jak nás nechat růst ve víře a odvaze; je to také jeho způsob, jak nás blíže spojit se svým životem. Ondřej seznamuje Ježíše s mladíkem, který má pět ječných chlebů a dvě ryby. Pán děkuje a tento pokrm v hojnosti rozmnožuje. Nevíme přesně, jak k zázraku došlo. Při rozmnožení chlebů, o němž vypráví Matouš, Ježíš žádá své učedníky, aby jídlo rozdělili (Mt 14,19). Možná, jak se domnívají někteří církevní otcové, chléb stále vytékal z košů, do nichž učedníci vkládali ruce, podobně jako se to stalo při Elizeově zázraku s olejem vdovy: olej stále vytékal z misky (2 Král 4,1-7).

Jan upřesňuje, že se blížila Pascha. O něco později, v téže kapitole, evangelista vypráví o chlebu života. V Janově vyprávění je tedy zřejmá symbolika, která odkazuje na velikonoční tajemství a tajemství eucharistie. V tomto úryvku mají jasný eucharistický podtext některá řecká slova, například sloveso "*eucharistein*" (v. 11) - "děkovat" - nebo slovo "*klasma*" (v. 12) - úlomek -; první z nich se vyskytuje u Lukáše a Pavla (Lk 22,19; 1 Kor 11,23), druhé ve velmi starém textu *Didaché* (konec 1. stol.).

Liturgie mše svaté této neděle tuto symboliku potvrzuje tím, že jako první čtení nabízí epizodu rozmnožení chlebů prorokem Elizeem. Zdůrazňuje se zde hojnost Božích darů, neboť Eliáša může říci: "Dejte to lidu a ať jedí, neboť toto praví Hospodin: 'Jezte a zbude vám hojnost'" (2 Král 4,43). V tomto případě se však jednalo o dvacet

chlebů pro pouhých sto mužů.
Ježíšův zázrak je důležitější. Žalm
145 (144) nás vybízí, abychom
poděkovali za pokrm, který
Hospodin dává: na jedné straně skrze
zázrak, na druhé straně v eucharistii,
takže i z dějin minulosti se rodí
naděje lidu, která zaznívá v žalmu:
"Oči všech doufají v tebe a ty jim
dáváš pokrm v pravý čas. Otvíráš
svou ruku a sytíš vše živé s
laskavostí" (v. 15-16).

"Nejen chlebem bude člověk živ, ale
každým slovem, které vychází z
Božích úst" (Mt 4,4; srov. Dt 8,3). Ježíš
Kristus, živé Otcovo slovo, nás živí
skrze slovo a svátosti. Toto slovo
naplňuje naše srdce pokojem a
radostí a zároveň živí naši
inteligenci, protože "Logos", věčné
Boží slovo, dává našemu životu
smysl. Svatý Jan nás vyzývá,
abychom věřili v Ježíše, který je sám
pokrmem, jak hlásá v promluvě o
chlebu života (Jan 6,26-59), chlebem,

který dává věčný život (Jan 6,58). To je základní naděje křesťana, kterou list Efezanům představuje v hymnu na jednotu církve a uvádí sedm projevů této jednoty: "Jen jedno je tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech" (Ef 4,4-6).

Protože křesťané jedí tentýž chléb, stávají se skutečně Kristovým Tělem; při slavení eucharistie se Boží lid v toto Tělo proměňuje.

Krátce po tomto vyprávění o rozmnožení chlebů Jan uvádí epizodu, kdy Kristus kráčí po vodě (Jan 6,16-21). Ve skutečnosti jde o zázraky, které se skutečně staly, nejsou to pouhá podobenství, ale historická fakta dosvědčená svědky. Jsou základem víry těch, kdo následovali Ježíše i naši. Zároveň, kromě zázraků, jsou tyto evokace

vody, která je jaksi "zkrocená", a chleba, který sytí, stejně jako reptání těch, kdo žasnou nad Ježíšovými gesty a slovy (Jan 6,42), součástí kontinuity Mojžíšových zázraků během exodu a reptání hebrejského lidu (srov. Ex 16,2.8): mana na poušti, přechod přes Rudé moře.

Modlitba nad oběťmi při dnešní mši svaté potvrzuje, že chléb a víno, které byly právě předloženy Pánu, jsou plodem jeho štědrosti. V eucharistii Bůh dává sám sebe a na oplátku nám dovoluje, abychom dávali sami sebe. Mírou tohoto daru není nic jiného než láska: láska zahrnuje darování sebe sama se smyslem pro radostnou oběť. Proto Kristus odchází, aby se nestal králem (Jan 6,15): jeho kralování je láska a služba. "U Pána je jedinou mírou milovat bez míry" [1]. Kéž nám taková dobrá Matka pomůže objevit, jak velkoryse odpovídat na Boží dary v našem životě, a děkovat za dar

eucharistie, projev Ježíšovy lásky k
Otcí a k lidstvu.

[1] Svatý Josemaría, *Přátelé Boží*, č.
232.

Guillaume Derville // Allkindza -
Getty Images Signature

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-chleb-ktery-dava-
vecny-zivot/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-chleb-ktery-dava-vecny-zivot/) (20.02.2026)